

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΠΡ/ΣΜΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Π.Σ.Ε.
ΤΜΗΜΑ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΡΓΟ: ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ, ΑΡΣΗ ΠΡΟΣΧΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΡ-
ΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΒΛΑΒΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΕ
ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΙΤΗΣ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ, ΑΠΟ
ΕΚΒΟΛΕΣ ΕΩΣ ΑΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΜΟΥΡΙΟΥ
ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΜΒΑΛΟΝΤΕΣ ΧΕΙΜΑΡΟΥΣ ΜΕΤΑ
ΤΙΣ ΘΕΟΜΗΝΙΕΣ DANIEL-ELIAS

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΣΑΕΠ
Ενάρθρου :

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 5.000.000,00 €

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Η περιοχή παρεμβάσεων καθαρισμού, άρσης προσχώσεων και αποκατάστασης βλαβών εμπίπτει εντός των ορίων του Δήμου Λαμιέων.

Τα καιρικά φαινόμενα DANIEL και ELIAS που εκδηλώθηκαν τον Σεπτέμβριο 2023, είχαν ως αποτέλεσμα τις εκτεταμένες ζημιές σε υποδομές και τεχνικά έργα στο Ν. Φθιώτιδας. Κατά την επιστημονική κοινότητα, τα φαινόμενα Daniel και Elias εκδηλώθηκαν με χαρακτηριστικά περιόδου επαναφοράς άνω της 1000ετίας, γεγονός δεν είναι δυνατό να προβλεφθεί από καμία σχετική μελέτη έργου ή συντήρησης.

Εξαιτίας αυτού, ο Δήμος Λαμιέων από την οποία διέρχεται ο Σπερχειός ποταμός, έχει κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης με την αρ.πρωτ.Α3673/7-9-2023 απόφαση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, ήτοι δηλαδή αμέσως μετά την εκδήλωση του καιρικού φαινομένου. Η απόφαση αυτή είναι ακόμη και σήμερα εν ισχύ με την αρ.πρωτ.Α845/21-3-2024 (ΑΔΑ: ΡΒΘΙ46ΝΠΙΘ-3ΤΒ) απόφαση παράτασης κήρυξης σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης. Ομοίως σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης συνεχίζει να παραμένει και ο Δήμος Μακρακώμης με την αρ.πρωτ.Α957/21-3-2024 (ΑΔΑ: 67ΝΗ46ΝΠΙΘ-4Δ1) απόφαση ΓΓΠΠ.

Κατά μήκος του π.Σπερχείου και των συμβαλλόντων σε αυτόν υδατορεμάτων έχουν προκληθεί εκτεταμένα φαινόμενα πρόσχωσης φερτών υλικών, απορρίμματα, κορμούς δέντρων, μπάζα κ.λπ., τα οποία έχουν δημιουργήσει στενώσεις, ανυψώσεις και διάβρωση των πλευρικών αναχωμάτων. Τα αποτελέσματα αυτά, εκφεύγουν των συνήθη παρατηρούμενων τόσο για την περίοδο εκδήλωσης των ανωτέρω φαινομένων όσο και κατά το σύνολο του έτους, γεγονός που καθιστά επιβεβλημένη την επέμβαση προς αποκατάσταση.

Οι επεμβάσεις πρόκειται να γίνουν σε θέσεις του π.Σπερχείου και των συμβαλλόντων σε αυτόν υδατορεμάτων, με ιεράρχηση ως προς τα πιο ευαίσθητα τμήματα όπου εκδηλώνονται πλημμυρικά φαινόμενα και ιδιαίτερα στα σημεία όπου διέρχονται πλησίον από οικισμούς και καλλιεργήσιμες περιοχές, προκειμένου να αποφευχθούν απώλειες ανθρώπινων ζώων, ζωικού κεφαλαίου και καταστροφές σε ιδιοκτησίες και υποδομές. Για τις επεμβάσεις θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η σχετική απόφαση έγκρισης του πίνακα δασικής βλάστησης στον οποίο περιλαμβάνονται ποσότητες δασικής βλάστησης προς απομάκρυνση.

Συγκεκριμένα θα πρέπει να εκτελεστούν οι κάτωθι εργασίες:

- Απομάκρυνση κατεστραμμένων τεχνικών έργων που εισέρευσαν εντός κοίτης.
- Απομάκρυνση από την κοίτη και τα πρηνή των ρεμάτων των φερτών υλικών, όπως λίθοι, σκύρα, χαλίκια, άμμος, ξύλα, απορρίμματα, κορμοί δέντρων κτλ.
- Αποκατάσταση βλαβών υφιστάμενων τεχνικών και αντιπλημμυρικών έργων (οχετοί, λιθοπλήρωτα συμρατοκιβώτια, λιθοροπές, τοιχεία, πτερυγότοιχοι κτλ) που έχουν καταστραφεί κτλ.

Από τις αυτοψίες που πραγματοποιήθηκαν στις λεκάνες των ρεμάτων και χειμάρρων της Υδρολογικής λεκάνης του Σπερχείου ποταμού, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων μας για την αστυνόμευση των υδατορεμά-

των του νομού, διαπιστώθηκε ότι σημαντική αλλοίωση των χαρακτηριστικών (ποιότητα, έδαφος, μορφολογία κτλ) της ορεινής λεκάνης του π. Σπερχείου και έχουν δημιουργηθεί σοβαρά προβλήματα τόσο εντός των λεκανών απορροής των συμβαλλόντων του Σπερχείου ρεμάτων, αλλά και εκτός αυτών με την είσοδο τεράστιων όγκων φερτών υλών εντός της κοίτης και μεταφορά-απόθεσή τους στις πεδινές περιοχές. Η έντονα αναπτυσσόμενη επιφανειακή διάβρωση αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες για την αύξηση του συντελεστή απορροής στις επιφάνειες των λεκανών, την εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων μεγάλης έκτασης και γενικότερα την μεγέθυνση των πλημμυρικών αιχμών (Q_{max} και μείωση του χρόνου ροής των πλημμυρικών κυμάτων). Έτσι κάθε απορροή βρόχοπτωσης εισέρχεται στον πεδινό χώρο του Σπερχείου ποταμού με την μέγιστη δυνατή παροχή, με αποτέλεσμα να είναι πλέον ανέφικτη, αφενός η αποτροπή πλημμυρικών γεγονότων στην πεδινή ζώνη και αφετέρου η μείωση της ποσότητας των διακινούμενων φερτών υλικών από την ορεινή προς την πεδινή ζώνη.

Για την πρόληψη και τον κατά το δυνατό περιορισμό εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων, είναι απαραίτητη η κατά το δυνατόν άμεση ανάληψη δράσης για την αποκατάσταση των ζημιών των αναχωμάτων και τον καθαρισμό της κοίτης του ποταμού Σπερχείου και των συμβαλλόντων παραποτάμων του, όπου αυτό απαιτείται.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Αντικείμενο του έργου είναι οι εργασίες καθαρισμού της κοίτης του Σπερχείου ποταμού και η αποκατάσταση βλαβών, σε θέσεις της παλαιάς κοίτης του Σπερχείου έως ανάντι του οικισμού Αμουρίου, περιοχή την οποία μειώνονται δραστικά τα γεωμετρικά στοιχεία της κοίτης του ποταμού. Αντίστοιχες εργασίες θα γίνουν και στους συμβάλλοντες χειμάρρους όπου κριθεί απαραίτητο.

Έτσι με το παρόν έργο θα εκτελεστούν εργασίες αντιπλημμυρικής προστασίας υφιστάμενων έργων-κατασκευών που επλήγησαν από την εκδήλωση των έντονων καιρικών φαινομένων με την κωδική ονομασία «DANIEL» και «ELIAS», ήτοι ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά εργασίες καθαρισμού κοίτης ποταμών/ρεμάτων (άρση μπάζων-προσχώσεων-αυτοφυσούς βλάστησης κτλ που λειτουργούν ως εμπόδιο στην ροή των υδάτων), αποκατάσταση ή συντήρηση υφιστάμενων αντιπλημμυρικών έργων (αναχώματα, πρόβολοι ροής, λιθοπλήρωτα συρματοκιβώτια-«σαρζανέτ», λιθορριπή προστασίας πρανών κτλ), άρση προσχώσεων υπό των οδικών/σιδηροδρομικών γεφυρών κτλ.

Οι εργασίες θα έχουν ως τελικό αποτέλεσμα η κοίτη του Σπερχείου ποταμού και των παραποτάμων αυτού, στις θέσεις επέμβασης, να αποκτήσει ενιαία κλίση και ομοιόμορφη ροή, προκειμένου να αποφευχθούν κατά το δυνατό τα λιμνάζοντα ύδατα και η τοπική εναπόθεση φερτών υλικών.

3. ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

α. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 2641 /8Αυγ.1983 Απόφαση του Νομάρχη Φθιώτιδας (Καθορισμού ορεινής και πεδινής κοίτης ποταμών και χειμάρρων Ν. Φθιώτιδας / Αρμόδιο Υπουργείο επέμβασης και επί μέρους Υπηρεσίες) το τμήμα του Σπερχείου ποταμού από τη θέση γέφυρας Παλαιοβράχας μέχρι τις εκβολές αυτού, στο οποίο αναπτύσσονται οι εργασίες, ανήκει στην **πεδινή κοίτη**.

- για τον Σπερχείο ποταμό (κωδ. αριθμός του Υπ. Γεωργίας 070.09- Συγκρ. Χειμ. Τυμφρηστού), ως σημείο διαχωρισμού ορεινής και πεδινής κοίτης είναι η Εθνική οδός Λαμίας - Καρπενησίου, μέχρι τον οικισμό της Μεσαίας Κάψης (παλαιά ονομασία Αγ.Κων/νος).

β. Όλες οι εργασίες για το υπόψη έργο εμπίπτουν στα οριζόμενα του άρθρου 7 του Ν. 4258/2014 (ΦΕΚ 94 Α /2014) και στην υπ. αριθμ. οικ 173829/25-7-2014 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2036 Β /2014) του ΥΠΕΚΑ (Πίνακας Α – ομάδα 2^η – Υδραυλικά έργα, παρ.15α & 15β – **στ**) και συνακόλουθα **δεν απαιτείται η περιβαλλοντική αδειοδότηση** τους.

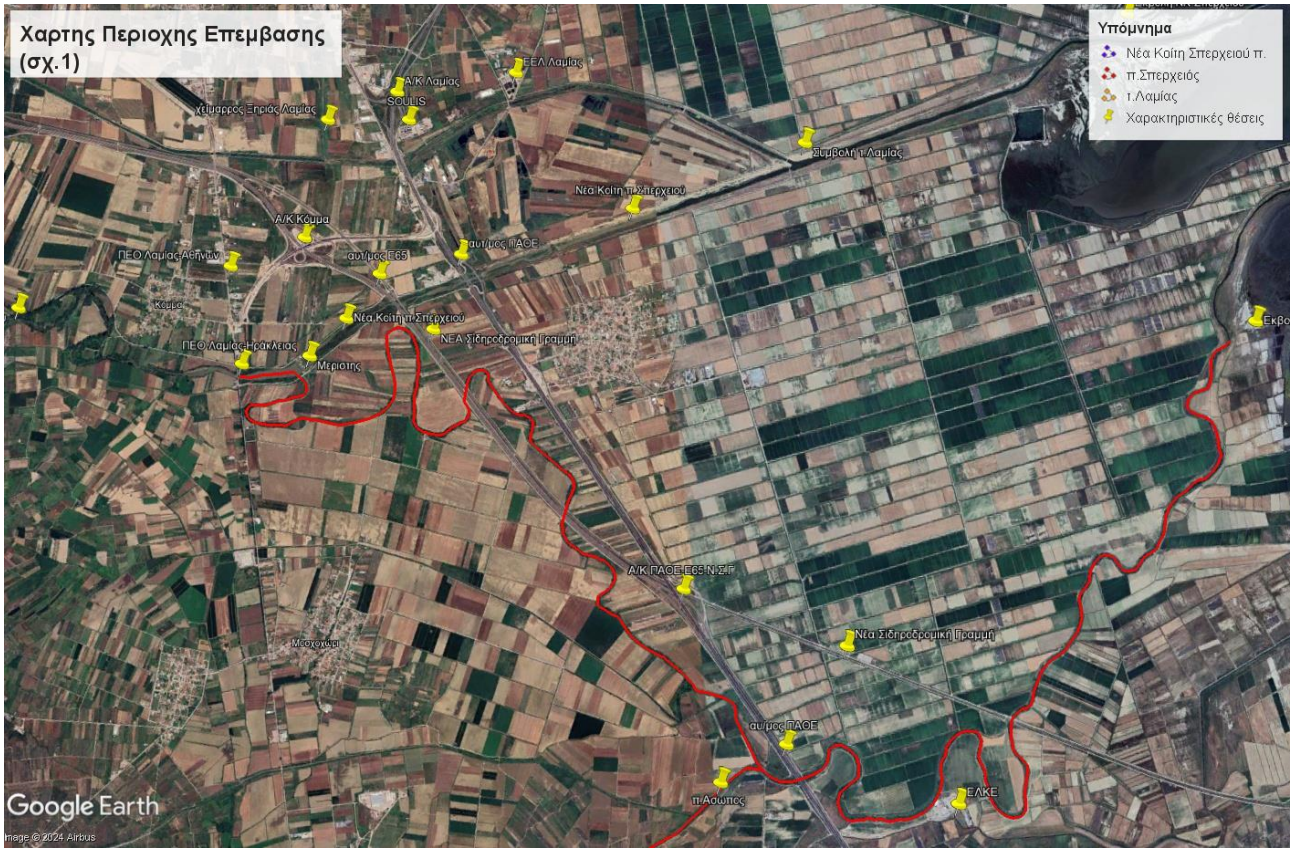
(Αρίθμ. οικ.173829 Απόφαση / Τροποποίηση της υπ' αριθ. 1958/2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β'21), με την οποία κατατάσσονται τα δημόσια και ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 4014 / 2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ως προς την κατάταξη ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων της 2^{ης}, 6^{ης}, 9^{ης} και 12^{ης} Ομάδας.)

- γ. Όλες οι εργασίες και δραστηριότητες της παρούσας μελέτης περιορίζονται
- για τα μη διευθετημένα τμήματα υδατορεμάτων, αποκλειστικά στην συντήρηση και αποκατάσταση υφιστάμενων αντιπλημμυρικών έργων και απομάκρυνση απορριμμάτων, μπαζών ή βλάστησης από την κοίτη του Σπερχείου ποταμού και των παραποτάμων, οπότε σύμφωνα με την υπ. αριθμ.. ΔΙΠΑ/οικ. 37674 /10- 8- 2016 Απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Άρθρο 5, Παράρτημα ΙΙ, Ομάδα 2η --Υδραυλικά έργα, α/α 15 α : Αντιπλημμυρικά έργα και έργα διευθέτησης της ροής των υδάτων, Παρατηρήσεις ε), δεν απαιτείται η περιβαλλοντική αδειοδότησή τους.
 - για τα διευθετημένα τμήματα υδατορεμάτων αποκλειστικά στην άρση προσχώσεων κάτω από τεχνικά έργα διάβασης υδατορεμάτων (οδικές ή σιδηροδρομικές γέφυρες, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος συναρμογής με την εκατέρωθεν κοίτη,) οπότε σύμφωνα με την αρ.ΔΙΠΑ / οικ. 37674 / 10-8- 2016 Απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Άρθρο 5, Παράρτημα ΙΙ, Ομάδα 2η -Υδραυλικά έργα, α/α 15 β : Άρση προσχώσεων από διευθετημένο τμήμα υδατορέματος, Παρατηρήσεις δ), δεν απαιτείται η περιβαλλοντική αδειοδότηση τους.
- Ως διευθετημένο τμήμα του Σπερχείου ποταμού, υπό την έννοια και ορισμό του άρθρου 1 (ορισμοί), παρ. 13 του Ν. 4258 / 14-04-2014) χαρακτηρίζεται το τμήμα του Σπερχείου ποταμού από την εκβολή της τάφρου Σμάκι – Χαλκίδι (αναδασμός Μεξιιάτες – Κομποτάδες) έως την γέφυρα της Επαρχ. Οδού Δ.Δ. Λιανοκλαδίου – Λουτρά Υπάτης ,
- ε. Οι εργασίες για το υπόψη έργο εμπίπτουν στα οριζόμενα του Ν.4258/2014, Άρθρο 4, “Εξαιρέσεις από την Οριοθέτηση” και σύμφωνα με την παρ.1.1., **δεν απαιτείται οριοθέτηση των υδατορεμάτων** για την εκτέλεση των πάσης φύσεως εργασιών άρσης προσχώσεων, εξαιρουμένων των αμμοληψιών, καθαρισμού κοίτης, συντήρησης και αποκατάστασης, καθώς και επισκευής υφισταμένων αντιπλημμυρικών έργων. Ως καθαρισμός - άρση προσχώσεων κοίτης υδατορέματος νοείται κάθε έργο, με εξαίρεση τις αμμοληψίες, που αποσκοπεί στον καθαρισμό της κοίτης από φερτά υλικά ή άλλα εμπόδια που δυσκολεύουν την ελεύθερη απορροή των υδάτων του υδατορέματος.
- ζ. Υφίσταται η αρ.πρτ.509082/22-9-2023 έγκριση πίνακα υλοτομίας δασικής βλάστησης (διαχειριστικά έτη 2023 και 2024) από την ΠΕΟ Λαμίας – Ηράκλειας έως 1950μ περίπου ανάντη της γέφυρας Λ.Υπάτης .

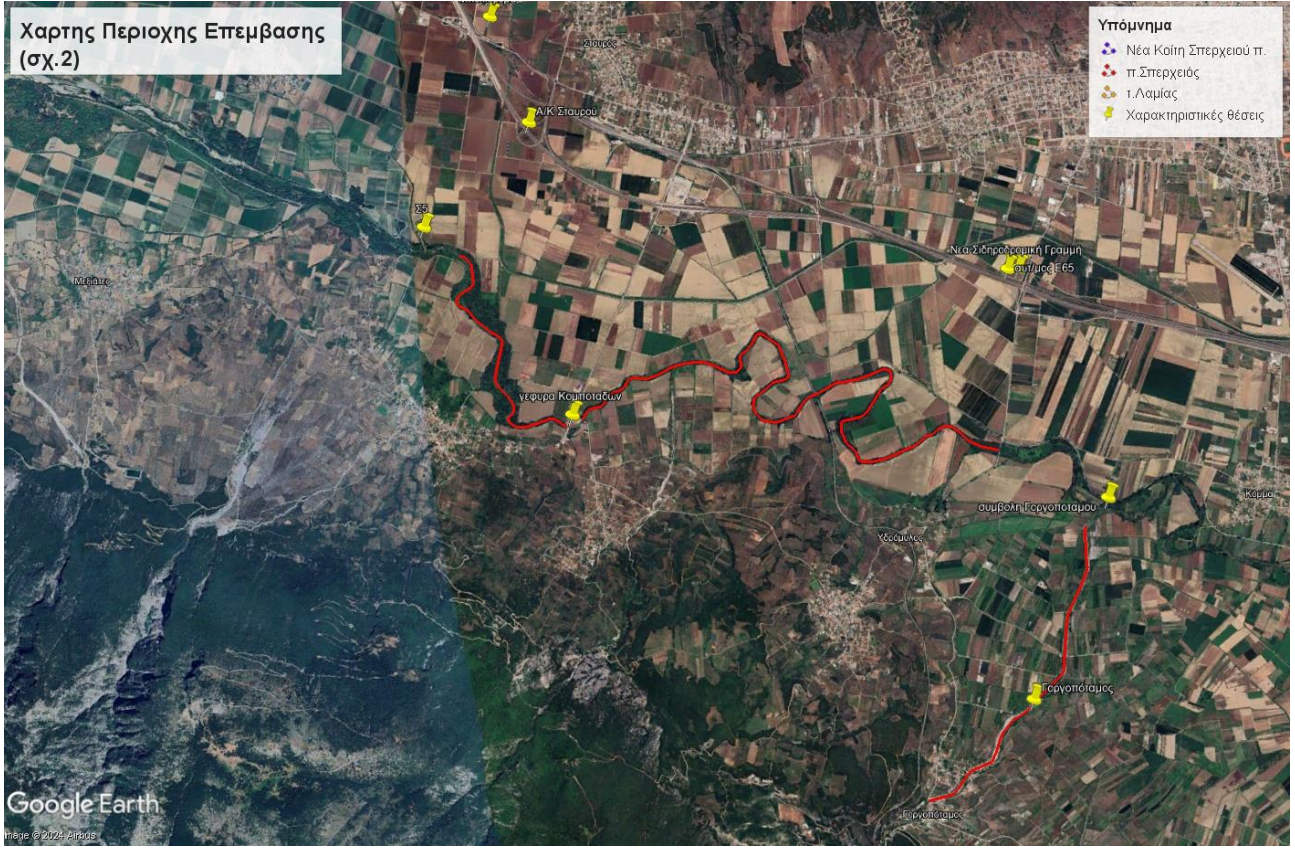
4. ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗ

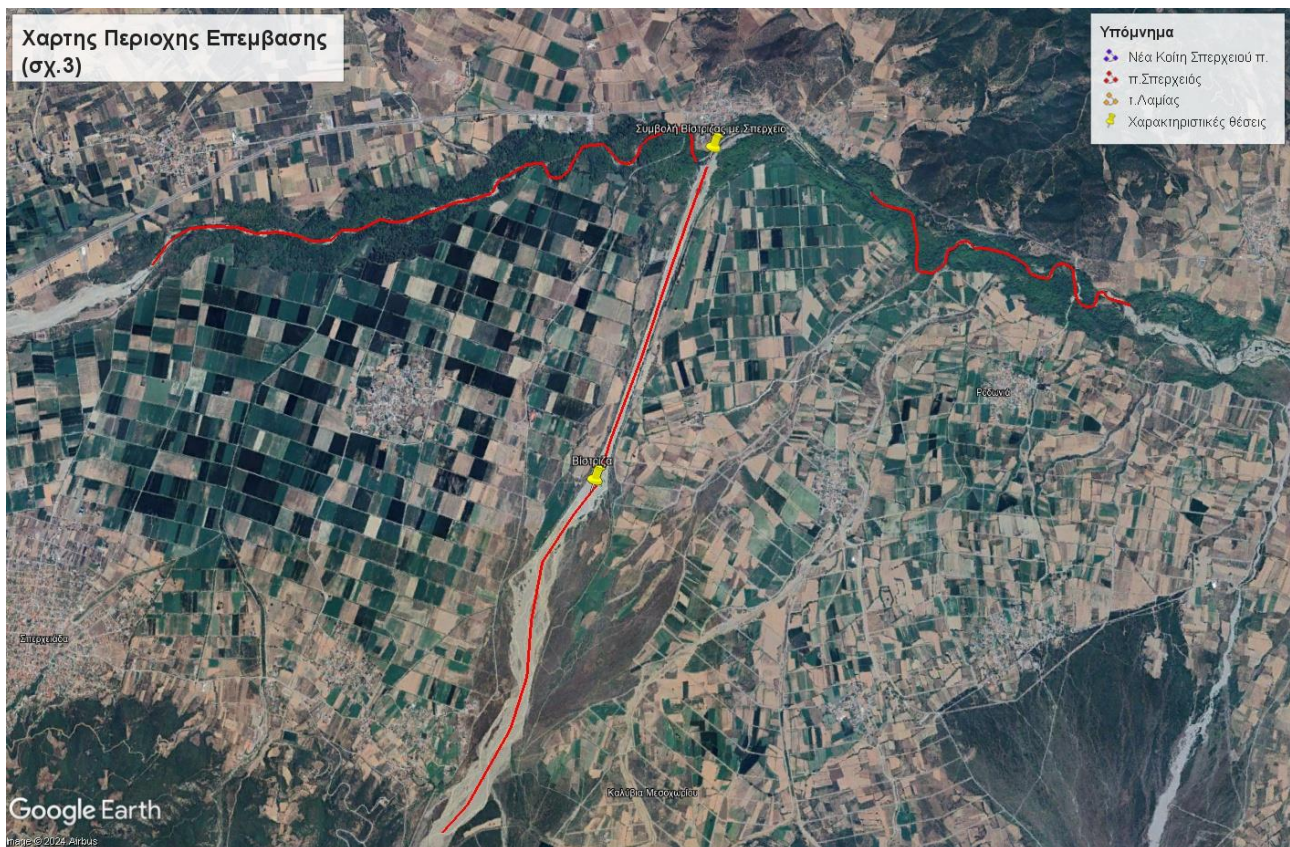
Ενδεικτικές θέσεις προς επέμβαση απεικονίζονται στα ακόλουθα αποσπάσματα αεροφωτοχαρτών.

Χάρτης Περιοχής Επεμβάσης (σχ.1)

Χάρτης Περιοχής Επεμβάσης (σχ.2)

5. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Θα εφαρμοστούν τα ήδη γνωστά όρια του Σπερχειού ποταμού και των παραποτάμων του σύμφωνα με τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά του εύρους της ζώνης που καταλαμβάνουν όπως αυτά αποτυπώνονται στους σχετικούς χάρτες της ΓΥΣ, στις αεροφωτογραφίες και στο ιδιοκτησιακό καθεστώς που δημιούργησαν οι αναστομιοί.

Όλες οι εργασίες, θα εκτελεστούν σύμφωνα με τις επιταγές της τέχνης και της επιστήμης, τις παρακάτω οδηγίες της υπηρεσίας και τις ισχύουσες προδιαγραφές.

Ο καθαρισμός της κοίτης των ποταμών από τα φερτά υλικά (απορρίμματα, μπάζα, προσχώσεις, αυτοφυής βλάστηση) θα γίνεται σε οριζόντιο κατά τη διατομή επίπεδο και σε όλο το πλάτος της κοίτης, έτσι ώστε να μην τροποποιείται η μέση εγκάρσια κλίση και να επιτυγχάνεται η ομαλή μετάβαση/κλίση από τα ανάντη προς τα κατόντη.

Εφόσον, κατά τον καθαρισμό της κοίτης, προκύψει η απαίτηση να γίνουν εκτροπές της ροής, αυτές θα είναι μικρής έκτασης και προσωρινού χαρακτήρα, ενώ με το πέρας των εργασιών η ροή θα επανέρχεται με μέριμνα του αναδόχου στην πρότερη φυσική της κατάσταση.

Οι εργασίες θα εκτελούνται με την γνώμονα την λιγότερη περιβαλλοντική όχληση και με τρόπο τέτοιο ώστε πάντα να εξασφαλίζεται διέξοδος διαφυγής σε εγκλωβισμένα ψάρια ή άλλα υδρόβια είδη. Δεν θα γίνεται ουδεμία εργασία συντήρησης μηχανημάτων στους χώρους της κοίτης των ποταμών, ήτοι ενδεκτικά αλλά όχι περιοριστικά απαγορεύεται ρητώς η αλλαγή λαδιών και βαλβολίνης, η πλήση μηχανημάτων, η αλλαγή ελαστικών, λοιπές συντηρήσεις.

Κατά τις εργασίες καθαρισμών της κοίτης των ποταμών, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αποφυγή υπερεκσκαφών, να μην δημιουργούνται σωροί έστω και προσωρινής εναπόθεσης υλικών καθώς επίσης και να μην γίνονται άσκοπες προσπελάσεις ή διανοίξεις των.

Οι εργασίες κρίνονται απαραίτητες και με επείγον χαρακτήρα προς την ταχεία αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από τις εκτεταμένες έντονες πλημμύρες, καθώς και την κατά τον δυνατόν αντιμετώπιση της εμφάνισης νέων πλημμυρικών φαινομένων κατά τις επερχόμενες χειμερινές περιόδους.

Έτερες εργασίες που δύναται προκύψουν κατά την εξέλιξη του έργου, θα πρέπει να τύχουν σχετικής εντολής από την Υπηρεσία.

Στα έργα προς αποκατάσταση, συντήρηση, επισκευή ανήκουν ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, τοιχία-θεμελιώσεις, τεχνικά-θεμελιώσεις, λιθοπλήρωτα συρματοκιβώτια (σαρζανετ), επενδύσεις πρανών, στρώ-μνες, λιθορριπές, καθαρισμός κοίτης, διατάξεις συγκράτησης φερτών υλών, αναβαθμοί κτλ

6. ΣΑΥ – ΦΑΥ

Ο ανάδοχος θα εκπονήσει με δαπάνες του, το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.). Θα τηρεί στο εργοτάξιο και θα ενημερώνει διαρκώς τον Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) και θα εφαρμόζει όλα τα προβλεπόμενα μέτρα για την ασφάλεια και Υγεία όπως ειδικότερα αναφέρονται στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).

Επισημαίνεται ότι ανάθεση καθηκόντων α) τεχνικού Ασφάλειας, β) συντονιστή Ασφάλειας και Υγείας της εργασίας και γ) γιατρού εργασίας, σε άτομα που θα έχουν τα προσόντα που απαιτεί η Νομοθεσία (Ν.1568/85, ΠΔ17/96, ΠΔ305/96, ΠΔ294/88 κ.λ.π.), πρέπει να γίνει εγγράφως. Η έγγραφη ανάθεση καθηκόντων θα κοινοποιηθεί στην Διευθύνουσα Υπηρεσία μαζί με την αποδοχή της ανάθεσης από τους προτεινόμενους προς ορισμό.

7. ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ

Δεν απαιτούνται απαλλοτριώσεις για την κατασκευή του έργου καθώς πρόκειται για έργο συντήρησης .

Συντάχθηκε
Λαμία-.....-2024

Ελέγχθηκε
Λαμία-.....-2024

Εγκρίθηκε
Λαμία-.....-2024

Τεμπέλη Παρασκευή
Αγρ/μος και Τοπ/φος Μηχ/κος

Κακάβας Κωνσταντίνος
Πολιτικός Μηχ/κος

Βλαχάκης Μιχαήλ
Πολιτικός Μηχ/κος

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την αριθμ./2024(Αρ.πρακτ./.....-.....-024, Θέμαο, ΑΔΑ:)

Απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ